

■ **چهارشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۲**

■ **سال سیزدهم ■ شماره ۲۵۶۷**

سپهرغرب، گروه زیست بوم – طاهره ترابی‌مهوش؛ در پی گفت‌وگو با رئیس گروه مهندسی حفاظت آب و خاک پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری کشور مشخص شد؛ در صورت عدم رعایت اصول بازگرداندن زمین به حالت اولیه در مسئله حفر کانال انشعابی از رودخانه خاکو، روستا و اراضی کشاورزی خاکو را خاک خواهد بلعید.

خاک یکی از منابع طبیعی اصلی تجدیدناپذیر در جهان است، تخریب خاک تهدید جدی در جهان به‌شمار می‌رود، زیرا در درازمدت باعث کاهش توان تولید زیستی و اقتصادی خاک و ناپایداری محیط زیست می‌شود، در نتیجه آرزبایی عوامل مؤثر در تخریب خاک و تعیین مناطق مبتلا به این معضل، در حفاظت خاک اهمیت بسزایی دارد که در این بین عوامل انسانی طی چند دهه اخیر یقیناً بیش از عوامل طبیعی در این حوزه مؤثر بوده است.

برای مثال طی چند روز اخیر خبرنگار روزنامه سپهرغرب با حضور میدانی و مشاهده تخریب و تصرف در منابع طبیعی و تغییر مسیر آب چشمه شاه‌نظر به پایین‌دست، موضوع را به مسئولان ذی‌ربط اطلاع‌رسانی کرد.

این تصرف علاوه بر تغییر در مسیر اصلی آب، جدش اعظمی از خاک و منابع طبیعی را در مسافتی حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ متر تخریب کرده، به‌طوری‌که ناظران، شاهد حفر گودال‌هایی با عمق سه متر بودند؛ تأسف‌بارتر اینکه این برشی که در منابع طبیعی آن منطقه ایجاد شده از دوردست نیز مشخص است. اوج برخورد با این موضوع از سوی سازمان منابع طبیعی بازگردانی محل به شرایط قبل توسط خاطیان است. حال این سؤال مطرح می‌شود که آیا با بازگرداندن به شرایط قبل، این تخریب جبران می‌شود؟ بارها و بارها در اراضی کشاورزی و باغی شاهد تغییر کاربری به‌صورت غیر قانونی و در پی آن تخریب سازه از سوی دستگاه متولی و باقی ماندن مصالح در محل بوده و هستیم که این امر مسلماً در تخریب ساختار خاک مؤثر واقع خواهد شد. بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا در خصوص این پیامدها با رئیس گروه مهندسی حفاظت آب و خاک پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری کشور گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

حمیدرضا پیروان با بیان اینکه نخستین مسئله

در مثال شما به این موضوع بازمی‌گردد که یقیناً رودخانه مورد نظر دارای حریم بوده و اهالی روستا به حریم آن تجاوز کرده‌اند، گفت: اشکال بعدی اینکه کانال انشعابی که گرفته شده، به لحاظ ابعاد و محاسبات با میزان حقایه آن‌ها همخوانی ندارد.

وی با بیان اینکه عمق زیاد حتی می‌تواند آبراهه اصلی رودخانه به روستا را در معرض خطر قرار دهد، تشریح کرد: این موضوع منوط به آن است که آیا بستر شیار ایجادشده از بستر رودخانه فعلی پایین‌تر است یا خیر؟ که در این صورت اگر این تفاوت ارتفاع از یک حدی پایین‌تر باشد کف آبراهه و مناطق بالادست آن نیز در خطر قرار می‌گیرد.

این کارشناس افزود؛ به‌دلیل اینکه بستر رودخانه از نهر انشعابی بالاتر است، به محض بروز یک بارش حدی که توام با سیلاب باشد یقیناً مسیری را به کانال باز کرده و اراضی کشاورزی و استخرهای ذخیره آب، با رسوب پر خواهد شد.

پیروان با تأکید بر اینکه طبق قانون حفاظت خاک خاطیان می‌بایست علاوه بر پرداخت جریمه به میزان آسیبی که به خاک وارد کرده‌اند، نسبت به بازگرداندن شرایط زمین و خاک به حالت قبل اقدام کنند، افزود؛ در غیر این صورت فقط پر کردن

زیست بوم – اجتماعی

در صورت عدم رعایت اصول بازگرداندن زمین به حالت اولیه در مسئله حفر کانال انشعابی از رودخانه خاکو؛

خاک، خاکورامی‌بلعد

به تدوین و نظارت بر اجرای بازگرداندن شرایط به حالت قبل در این اراضی اقدام کنند که متأسفانه این گونه نیست.

پیروان با اشاره به اینکه در چنین مواردی شرایط زمین و خاک به حالت قبل خود بازگردانده نشده بلکه تنها تخریب صورت گرفته، تشریح کرد: نخاله‌های ساختمانی در ظاهر بی‌خطر به نظر رسیده و نیاز به مدیریت اورژانسی ندارند، اما آن‌ها ترکیبی از مواد مختلف هستند که مواد تشکیل‌دهنده هرکدام از آن‌ها تهدیدی برای طبیعت و ساختار خاک به حساب می‌آید.

وی با بیان اینکه باید مشخص شود که آجر، سنگ و غیره از چه چیزی تشکیل شده‌اند، ادامه داد: آجر و دیگر مواد و مصالح ساختمانی وقتی به تلی از خاک بدل شده و در سطح خاک باقی می‌مانند مانع از رسیدن نور خورشید و اکسیژن لازم به خاک می‌شوند که در از دست دادن توان و حاصلخیزی خاک مؤثر است. این کارشناس حفاظت از آب و خاک با تأکید بر اینکه نخاله ساختمانی در ظاهر بی‌خطر هستند ولی مصائب و آسیب‌های در پی دارند، اظهار کرد؛ مسئله این است که در صورت ترکیب شدن این مواد با خاک و ترسیدن اکسیژن و نور به آن، دیگر امکان رشد و نمو گیاهان فراهم نخواهد بود.

پیروان با اشاره به اینکه دیوهای پسماند سبب آلودگی آب، خاک و هوا در محیط اطراف محل دپو می‌شود، اذعان کرد: معمولاً بارش باران سبب حل شدن این مواد و ورود آن به آب‌های سطحی و سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. مع‌الوصف با توجه به آنچه گفته شد گویا قانون حفاظت از خاک از بازدارندگی لازم به لحاظ

جریمه و برخورد با متخلفان برخوردار نبوده و باید در عرصه اجرایی شدن اصولی آن دستورالعمل الزام‌آوری مورد توجه قرار گیرد. از طرفی طبق پیگیری‌هایی که در ارتباط با این مسئله از مدیران مرتبط داشتیم عنوان شده به‌دلیل کمبود نیرو، امکان پایش روزانه منطقه وجود ندارد پس مردم در صورت مشاهده چنین تخلفاتی نسبت به گزارش موضوع اقدام کنند. حال این سؤال

مطرح می‌شود که این ارتباط و تعامل چگونه باید بین مردم و دستگاه‌های مرتبط شکل بگیرد و یا اینکه تا کی قرار است به‌دلیل کمبود نیروی منابع طبیعی این شوهرا قربانی شخص و یا گروهی شود؟

چرا حشرات از گرده‌افشانی محروم می‌شوند؟

نقش حشرات در بقای گیاهان

و موجب از بین رفتن مکانیزم گرده افشانی در حشرات شود، به تبع آن جمعیت گیاهانی که به این حشرات وابسته هستند نیز کاهش می‌یابد و در معرض خطر انقراض قرار می‌گیرند. این شرایط برای گونه‌هایی که طبیعی و خود رو هستند و در زیستگاه‌های طبیعی رویش پیدا می‌کنند، بسیار حیاتی‌تر است.

وی با ذکر مثالی گفت: گیاهی به نام «گون گز» در ایران وجود دارد که برای گرده افشانی و حفظ بقای خود به یک حشره وابسته است. این حشره به دلیل سم‌پاشی‌های انجام شده از بین رفته و به همین دلیل نیز گون‌گز، که تولیدکننده کتیرا همچنین مواد اولیه «لگز انگبین» است، دچار آسیب شده و به لحاظ اقتصادی نیز تأثیرات منفی دارد. این گونه گیاهی به علت برخورداری از ریشه‌های عمیق در خاک، نقش مهمی در تثبیت خاک و جلوگیری از فرسایش خاک دارد بنابراین از بین رفتن آن آسیب زیادی را به محیط زیست وارد می‌کند.

وی تأکید کرد: در کره زمین گونه‌هایی وجود دارد که کلیدی هستند و نسبت به گونه‌های دیگر اهمیت بسیار زیادی دارند. به‌طور مثال در میان گونه‌های حیات وحش، زنبور به‌عنوان یک عامل گرده افشان مهم است. در بحث گیاهی نیز کل گونه‌های گیاهی به‌ویژه گونه‌های درختی بسیار شاخص هستند و بر اساس بررسی‌ها و تخمین اطلاعات، زنبور عسل در شرایط فعلی زمین عامل گرده افشانی باغات کشاورزی و محصولات چالیزی هستند و اگر از بین برون طی یک بازه زمانی دو تا چهار ساله اکثر اکوسیستم‌های زمین دچار مشکل می‌شوند و بقای خود را از دست می‌دهند.

این استاد دانشگاه در پایان تصریح کرد: زنبور در گرده‌افشانی بسیار مؤثر است. به‌طور مثال در کشورهای اروپایی و آمریکایی قراردادی میان باغداران و زنبورداران منعقد می‌شود که بر اساس آن زنبوردار، کندوهای زنبور خود را در کنار باغ‌های کشاورزی مستقر می‌کند که با این اقدام میزان باروری آن باغ تا هفت برابر افزایش پیدا می‌کند. این کار بسیار به نفع کشاورز است این درحالی است که زنبوردار نیز با مستقر شدن در کنار باغ‌ها می‌تواند عسل باکیفیتی را تولید کند که ارزش اقتصادی و خاصیت بسیار بالایی دارد.

شکستن چنار ۴ هزار نفری در پیکار با آسیب‌های اجتماعی

درخواست مکرر پاسخی از سوی مسئولان دریافت نمی‌کنم برای نمونه بیش از هفت سال است که از کلنگ‌زنی فضای ورزشی (پی‌کنی و شنازبازی) زمان زیادی می‌گذرد اما طی این سال‌ها کاری انجام نشده بود تا اینکه سال جاری به همت نماینده شهرستان بالاآخه از محل اعتبارات در اختیار او مبلغ یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان به این پروژه اختصاص یافت که با این مبلغ به‌تازگی سوله مورد نیاز این محیط ورزشی زده شده اما هنوز خبری از دیوارچینی و سقف و تجهیزات برای این فضای ورزشی نیست.

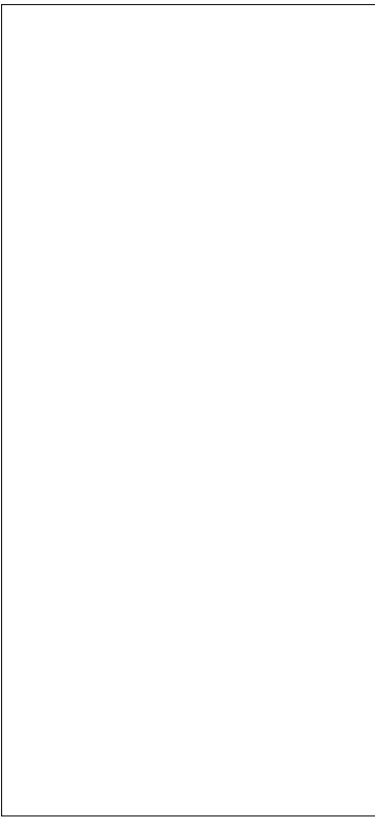
رئیس شورای اسلامی روستای چنار با بیان اینکه مسئله بعدی عدم پیگیری مسئولان امر؛ مبنی بر شهر شدن چنار با توجه به دارا بودن همه پارامترا، شاخصه‌ها، ظرفیت‌های شهر شدن، و ارتباط روستای چنار با روستاهای کلبایی و غیره است که همت مدیران شهرستان را می‌طلبد گفت: تحقق این امر باعث می‌شود چنار شیخ از حالت بن‌بست بودن درآید و شاهد رشد اشتغال در روستا باشیم که این امر تنها با زیرسازی مسیر راه پنج کیلومتری امکان‌پذیر است.

شیخ مهدی ادامه داد: نکته آخر اینکه بنده به‌عنوان رئیس شورای اسلامی روستای چنار؛ حس می‌کنم دید مدیران ارشد شهرستان به این روستا؛ واقع‌بینانه و راهبردی نیست و زیاد به معضلات و مشکلات آن عنایت ویژه‌ای ندارند، شاید هم چنار را جز نقشه جغرافیایی شهرستان

اسدآباد یا استان همدان محسوب نمی‌کنند. وی در ادامه تصریح کرد؛ با این وجود در این مدت که بنده قبول مسئولیت کردم از آقای فلاح؛ به‌خشدار مرکزی شهرستان که دلسوزانه پای درد دل ما می‌شنید و تا حد امکان یاری‌دهنده، مشوق و مایه دلگرمی ما است کمال تقدیر و تشکر را دارم

و از همین تریبون از زحمات و خدمات مستمر و مخلصانه خانم عباسی؛ دهیار فعال، تلاشگرو نمونه که تمام وقت خود را جهت پیشرفت و اعتلای چنار صرف می‌کند نیز قدردانی می‌کنم.

مع‌الوصف با توجه به آنچه گفته شد یکی از مهم‌ترین موارد تأسف‌باری که امروز در سطح روستایی همچون چنار سفلی مشاهده می‌شود افزایش سرری می‌کند می‌تواند به عنوان یک متأسفانه دام اعتبار یا همان سفره مسمومی که برای جوانان و نیروی کار در شهر پهن شده، امروز نیروی جوان روستایی را نیز در منجلاب سقوط فرو برده است، انتظار می‌رود مسئولان مرتبط با جدیت بیشتر در این عرصه ورود کنند.

خصوصی توانسته‌ایم در پایگاه بسیج برای ۵۰ نفر از خانم‌های جوان روستا کارگاه خیاطی دایر کنیم. وی ادامه داد: همچنین بنا به ظرفیت موجود می‌توانیم نسبت به دایر کردن کارگاه تولید قارچ و کندوی زنبور عسل برای ایجاد اشتغال بیشتر از سوی مسئولان نخبه و تحصیل‌کرده این روستا کم نیست اما اغلب آن‌ها پیکار هستند.

رئیس شورای اسلامی روستای چنار سفلی اسدآباد با بیان اینکه تعداد بی‌شماری از نخبگان کشوری و استانی، اصالتاً اهل و بزرگ‌شده این منطقه هستند، گفت: برای نمونه دکتر حسام‌الدین شاه‌رخ و بنیامین نوروزی، حاصلی و جواد بخشی به ترتیب به‌عنوان دندانیزشک و چشم‌پزشک فعالیت دارند.

شیخ مهدی با تأکید بر اینکه تعداد معلمان و اساتید برخاسته از این روستا نیز کم نیستند

تشریح کرد: ذکاوت و دانایی جوانان روستا مثال‌زدنی است اما توجه به این نخبگان در حد

انتظار نیست.

وی با اشاره به ظرفیت وجودی بانوان و

هنرهای دستی آنان گفت: برای اینکه بتوانیم

از اشتغال زنان روستا در زمین‌های روستاهای

اطراف کم کنیم؛ اخیراً به همت سپاه و بخش

سپهرغرب، گروه اجتماعی – طاهره ترابی‌مهوش؛ در گفت‌وگو با رئیس شورای اسلامی روستای چنار سفلی اسدآباد با جمعیت چهار هزار نفری مشخص شد در پی گسترش معضل بیکاری اهالی این روستا در مصاف با آسیب‌های اجتماعی به ستوه آمده‌اند.

تیرماه سال ۱۳۹۶ بود که بخشدار مرکزی اسدآباد در خیری از فراهم بودن شرایط تبدیل شدن روستای چنار سفلی به شهر خبر داد و گفت: در حال حاضر روستای چنار سفلی اسدآباد به‌عنوان بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین روستا در شهرستان اسدآباد دارای چهار هزار و ۵۰۰ نفر جمعیت است.

علی ترابی؛ با اشاره به اینکه چند سالی است در این روستا به‌عنوان روستای پایلوت و مرکز نمونه در راستای رفع معضلات و آسیب‌های اجتماعی در حال کار هستیم، افزود؛ برای ارتقای همه‌جانبه و توسعه در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، اشتغال و سرمایه‌گذاری، در راستای خلاقیات باید روستای چنار سفلی را آماده کرد.

وی با بیان اینکه برای این روستا دو کمیته شورای فرهنگ عمومی و مبارزه با مواد مخدر برای رفع آسیب‌های اجتماعی فعال است، تصریح کرد: هم‌اکنون روند توسعه و عمران در حوزه فرهنگی و اجتماعی با همکاری بخشداری و سپاه پاسداران و دیگر ادارات ذی‌ربط به‌صورت جدی در حال پیگیری است.

اما متأسفانه امروز با گذشت ۶ سال از این خبر شرایط به گونه دیگری است به طوری‌که نه تنها فعالیت‌های دو کمیته مذکور کارساز نبوده بلکه روز به‌روز بر مشکلات آن افزوده شده، به گونه‌ای که در حال حاضر این روستا به معنای واقعی در چنگال آسیب‌های اجتماعی و بزهکاری‌ها گرفتار شده است.

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا در این خصوص گفت‌وگویی را با رئیس شورای اسلامی روستای چنار سفلی اسدآباد ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

یاور شیخ مهدی با بیان اینکه چنار سفلی، بزرگ‌ترین روستای استان همدان، امروز با وجود استعداد‌های نهفته یکی از محروم‌ترین روستاها با بیشترین سهم از آسیب‌های اجتماعی همچون چون اعتیاد و طلاق است، گفت: این روستا در حال حاضر حدود چهار هزار نفر جمعیت را در خود جای داده که البته افرادی طی سال‌های گذشته به‌دلیل نبود اشتغال پایدار مهاجرت کرده‌اند.

وی با تأکید بر اینکه متأسفانه بیشتر زمین‌های کشاورزی ما دیم بوده و طی سال‌های اخیر تمامی فقات‌های روستا نیز تخریب شده‌اند که این موضوع آن اندک کشاورزی و باغداری این روستا را